

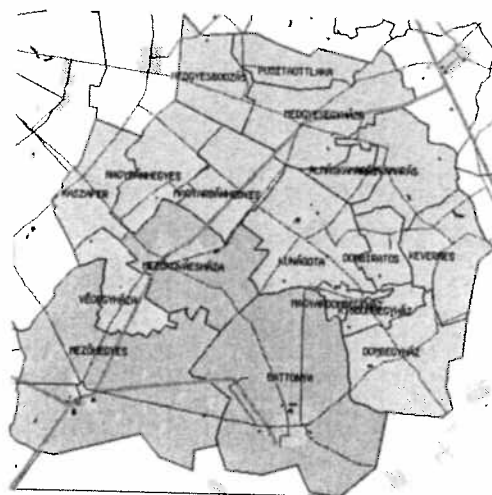
DÉL-ALFÖLDI REGIONÁLIS MUNKAÜGYI KÖZPONT
MEZŐKOVÁCSHÁZI KIRENDELTSÉGE

TÁJÉKOZTATÓ
MEDGYESEGYHÁZA VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA
SZÁMÁRA

A kistérség általános bemutatása

A **kistérség** a román-magyar határ országhatár mellett, az észak-északkeleti irányban felnyúló 1050 km²-nyi területen fekszik, 18 település alkotja. A térség ősidők óta kedvező életfeltételeket biztosított az itt élőknek, mert földje könnyen művelhető, tápanyagban gazdag; jó vízgazdálkodású talajjal, átlagot meghaladó mennyiségű napsütéssel, a földben rejlő tiszta ivóvízzel, építőanyagokkal, földgázzal, kőolajjal is elhalmozta a természetet. Kedvező adottságai ellenére a Dél-békési kistérség az elmúlt évtizedekben részben a geopolitikai, másrészt a társadalmi változások hatására **perifériális helyzetbe került, hazánk legfejletlenebb kistérségei közé tartozik.**

- **Népességi jellemzők (nem, kor, isk. végzettség szerinti megoszlás, aktivitás szerinti összetétel)**

2008. novemberében a kistérség lakosság száma közel 44 000 fő volt. (2006. december 31-én 49.943 fő.) A kistérségi népességének 43 százaléka - közel 19000 fő - lakik a körzet négy kisvárosában, a többség az átlagosnál rosszabb helyzetű falvakban él. A községekben kiemelten kedvezőtlenek a demográfiai mutatók: itt a legnagyobb arányú a népességfogyás, az elöregedés, az alacsony iskolázottság.

	ÖSSZ-LAKOSSÁG	0-18 ÉVESEK (%)	ÉLETKORI CSOPORTOK MEGOSZLÁSA, TELEPÜLÉSENKÉNT					
			0-2 évesek, %	3-5 évesek, %	6-14 évesek, %	15-18 évesek, %	15-59 évesek, %	60 év feletti, %
			Összesen/Átlag	43796	18,1	2,3	2,6	8,7

Kistérségünkben magasabb a gazdaságilag inaktívok száma, mint az aktívaké, a térség önellátó-képessége kritikus állapotot mutat, 100 gazdaságilag aktív személyre átlagosan 120 fő nem aktív személy jut. A gazdaságilag aktív és a nem aktív személyek egymáshoz viszonyított

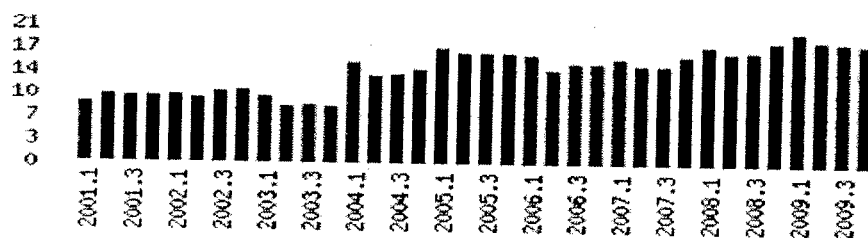
aránya egyértelműen jelzi, hogy térségünkben a gazdaságilag aktív népesség terhei egyre nagyobbak lettek.

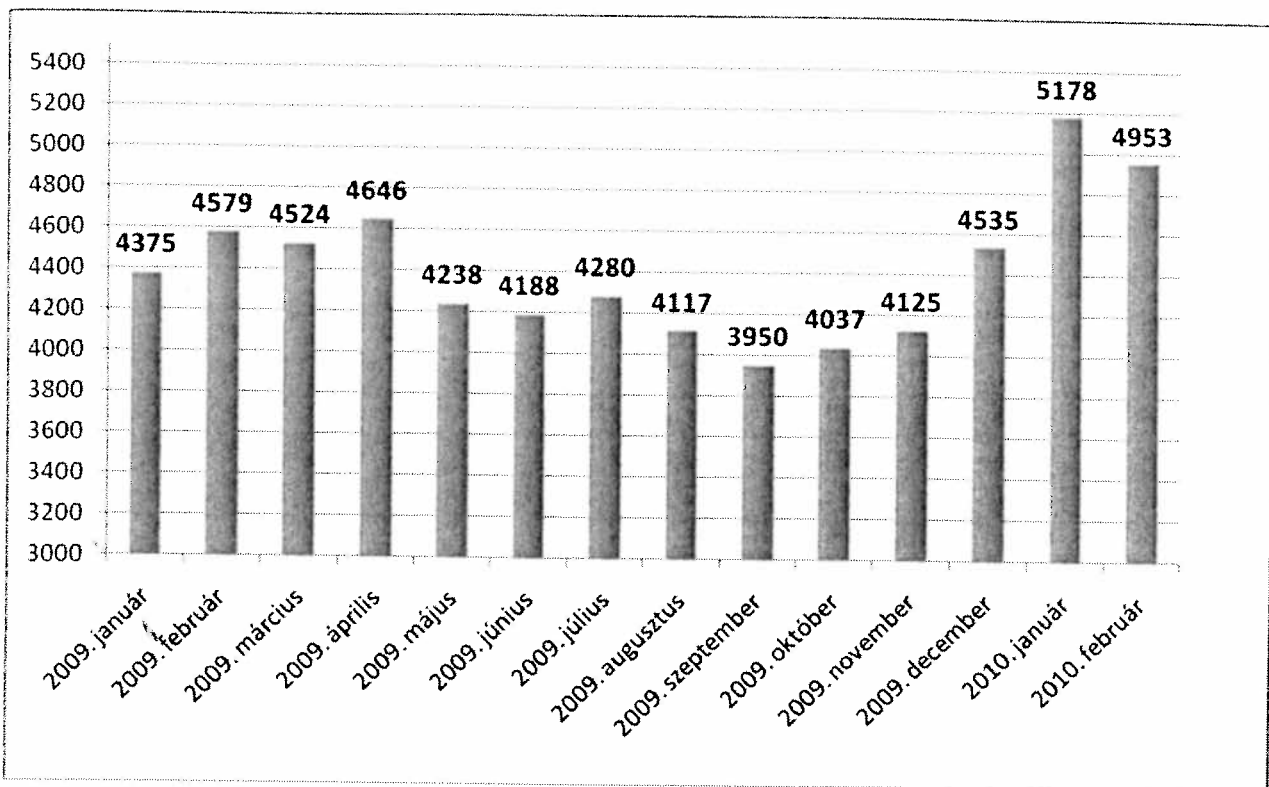
A térség népességének iskolázottsági szintje az utóbbi években folyamatosan és jelentős mértékben javult; a középfokú és a felsőfokú végzettséggel rendelkezők népéségeen belüli aránya egyre magasabb, illetve egyre kisebb hányadot képviselnek azok, akiknek az általános iskola nyolc osztályánál alacsonyabb a végzettsége.

A regisztrált álláskeresőkn belül tartósan magas a csupán általános iskolai végzettséggel, vagy még azzal sem rendelkezők aránya. Ezen munkavállalók tartós elhelyezkedésének egyik legfontosabb gátja a szakképzettség hiánya. Az álláskereső képzettségi szintje jelentősen elmarad a foglalkoztatottak kvalifikációjától.

A térség területi elhelyezkedéséből és természeti adottságaiból következően az ország hagyományos agrártérségei közé tartozik, gazdasági életében meghatározó szerepet játszik a primer ágazat, valamint az erre alapuló feldolgozóipar. A helyi gazdaságot uraló agrárszektor, valamint feldolgozóipart rendkívül súlyosan érinti ezen ágazatok általános válsága, legnagyobb feldolgozóüzemünk komoly válságban van. A feldolgozóiparon belül a térségben azon iparágak domináltak, amelyek nyersanyagigénye, valamint állóeszközigénye magas, és viszonylag alacsonyan képzett munkaerőt igényelnek. A térség iparára a mezőgazdaságra épült élelmiszeripar jellemző. Mindezen felül a mindenütt előforduló kereskedelem-vendéglátóipar gyakori partnerünk, foglalkoztatási szerepe jelentős. Infrastrukturális ellátottságunk stagnál, út,- és vasútfejlesztési tervek vannak, jelentős elmozdulás nem érzékelhető. A szélessávú internet-elérhetőséggel rendelkező háztartások száma növekszik, de még mindig az országos átlag alatti.

- Munkanélküliségi ráta az elmúlt években, a kistérségben:

**Regisztrált álláskeresők száma a Mezőkovácsházi kirendeltségen, havi bontásban
2009.01 – 2010.02.**

Érdekes, és fontos az álláskeresők számát havi bontásban ábrázoló diagram, hiszen látható, hogy **tavasszal a szabadföldi munkák, ősszel a feldolgozóipar veszi fel a munkaerőt, egyéb munkahelyek nincsenek a térségben.** Az adottságok által determinált élet-stratégiák törvényszerűen magukkal hozzák a munkanélküli létet is. Az elmúlt 20 év nem mutatott ebből kiutat. A kistelepüléseken élők **egyetlen biztos munkalehetőségét a helyi önkormányzat kínálhatta fel, ebben a tavalyi évtől teljesen új helyzet teremtődött, a támogatottak köre leszűkült a Rát-ban részesülőkre.** Az embereknek (főként a közfoglalkoztatásból kimaradóknak) most kell szembesülniük azzal, hogy az elsődleges munkaerő-piacra kellene bekerülni, mert a másodlagoson nincs mindenki számára hely. Szakképesítést kellene váltani vagy szerezni, és másfajta munkamorált is követel egy városi üzem, mint a helyi önkormányzat. És ehhez alkalmazkodni kell.

Adatok Medgyesegyháza város munkaerő-piaci helyzetéről

Az alábbiakban a település munkaerő-piaci szempontból legfontosabb adatai következnek, összességében elmondható, hogy az elmúlt évben jelentős változás nem történt, a helyzet csupán a

regisztrált álláskeresők számának emelkedése kapcsán romlott, illetve ennek kapcsán kisebb átrendeződések jelentkeznek.

Ennek okai között talán a népesség előregedése, a fiatalok elvándorlása és a szezonális foglalkoztatás meggyökeresedése a legfontosabb. Fontos megemlíteni, hogy a stabil, egész évben munkalehetőséget biztosító munkáltatók hiányában előtérbe kerül a szezonális, jórészt támogatott foglalkoztatás.

2010 februárjában a településről 390 főt regisztrált a Munkaügyi Kirendeltség álláskeresőként (*korábbi néven munkanélküli*). Ezen belül 41 fő pályakezdő álláskereső is található. Az emelkedés az elmúlt év hasonló időszakához képest 5,7 %-os. Meg kell jegyezni, hogy az emelkedés kisebb-nagyobb eltéréssel valamennyi térségbeli településre jellemző, sőt országosan is hasonló, sőt talán rosszabbak a tendenciák. Az okok vizsgálata meghaladja kereteinket, de a gazdasági válság közvetlen és közvetett hatása, az alkalmi foglalkoztatás térnyerése és az inaktív emberek egy részének regisztrációba kerülése az, ami mindenképpen a regisztráltak számát emeli.

Az álláskeresők és a pályakezdők 55%-a férfi, és a szakképzetlenek egyharmados arányt képviselnek. Az álláskeresők közül 125 fő segédmunkásként szeretne elhelyezkedni. Szakképzettséget nem igénylő munkakört 130 fő keres, gépkezelői, gépszerelői munkát 37 fő, ipari, építőipari munkát 115 fő keres. Érdekes, hogy szakképzettséget igénylő mezőgazdasági munkát 23 fő keres csupán, a szolgáltatás területén 84 fő szeretne elhelyezkedni. Irodai munkát 22 fő keres, míg egyéb, közép és felsőfokú végzettséget igénylő munkára 44 fő vár.

Az alkalmi munkavállalói könyves foglalkoztatási forma 2010.április elsejétől megszűnik. Ezt azért tartjuk fontosnak megjegyezni, mert e rugalmas foglalkoztatás különösen jellemző Medgyesegyháza városra. A helyébe lépő egyszerűsített foglalkoztatás kérdőjelek sokaságát veti fel, nem látható még előre, hogy milyen munkaerő-piaci folyamatokat generál, egyszerűsíti, vagy éppen ellenkezőleg, bonyolultabbá teszi a mezőgazdasági „napszámos” munkát.

Az álláskeresők ellátásairól: a település álláskeresőinek 40%-a ellátatlan, ez két éve stabil érték. Ebbe beletartozik a 10 %-nyi pályakezdő is. (Utóbbi adat kissé rosszabb a korábbi adatoknál.) Az új típusú szociális ellátásban (RÁT) 157 fő részesül (ebből jelenleg 64 fő dolgozik), régi típusú szociális segélyt 29 fő kap.

A következő táblázat a megyesegyházi regisztrált álláskeresők életkorát mutatja be KSH-korcsoportok szerinti bontásban.

18 év alatti	18-25 év	25-30 év	30-35 év	35-40 év	40-45 év	45-50 év	50-55 év	55 év feletti
0 fő	50 fő	40 fő	62 fő	44 fő	38 fő	39 fő	38 fő	38 fő

Az életkor szerinti megoszlást vizsgálva országosan is jelentkező problémákat tudunk kimutatni –kicsiben. Jól látható a népesség elöregedése, és az is, hogy jelentős számú fiatal van munka nélkül.

A munkanélküliség vizsgálatánál döntő fontosságú az iskolai végzettség elemzése is:

A regisztrált megyesegyházi, nem pályakezdő álláskeresők iskolai végzettsége:

8 oszt. alatti	8 osztály	szakiskola	szakmunkásképző	gimnázium	Szakköz.	Technikum	Főiskola	Egyetem
3 fő	132 fő	10 fő	134 fő	38 fő	24 fő	7 fő	5 fő	3 fő

Jól látható, hogy az álláskeresők derékhatát továbbra is az iskolázatlanok és a szakképzetlenek teszik ki. Az arányuk tavaly stagnál, de jól jelzi, hogy a munkaerő-piac egyre kevésbé keresi a szakképzetlen munkavállalót. Folyamatosan, de enyhén nő a csak 8 osztállyal rendelkezők és a szakmunkások száma. Előbbi egyértelműen aggasztó, utóbbi akár kedvező jelenség is lehetne, csak a kereslet és kínálat összhangja hiányzik. Érdekes és tanúságos, hogy 2006-óta a munka nélküli diplomások száma nő, a technikusok száma pedig stagnál.

Munkáltatói kapcsolatok Medgyesegyháza várossal

A Mezőkovácsházi Kirendeltség jelenleg közel 100 megyesegyházi munkáltatóval áll kapcsolatban, ez a szám az előző évihez képest nem változott. A velünk kapcsolatban álló munkáltatók döntően egyéni vállalkozók, jellemzően mezőgazdasági alaptervekenységgel.

Néhány munkáltató akikkel gyakori a kapcsolat: Polgármesteri Hivatal, Általános Iskola és Óvoda, Művelődési Központ, Medgyesegyháza és Bánkút ÁFÉSZ, Haladás Plusz Kft., Csicsely és Társa Kft., Medgyes Kft., Metaker Plus Kft., Kleko Kft., BN Palánta Kft., Faraga János vállalkozó, Karlik Istvánné vállalkozó, Fehér Tamás vállalkozó, Hegedűs Sándor vállalkozó, Dobi Kálmán vállalkozó, Petrovszki Attila vállalkozó, Holecz Zoltán vállalkozó.

A kapcsolat jó, és folyamatosan bővül. A mezőgazdasági szezon kezdetétől több munkáltatóval szinte napi kapcsolatban állunk, annak érdekében, hogy munkaerő-igényüket ki tudjuk elégíteni.

Állás kínálatunk percről – percre változik, ami általánosságban elmondható, hogy a szezonális mezőgazdasági munkák során a dolgozni akaró és tudó emberek hosszabb-rövidebb időn belül találnak maguknak átmeneti megélhetést. Belföldi és nemzetközi fuvarozásra folyamatosan keresnek gépkocsivezetőket. Gyakran keresnek a kereskedelem, vendéglátás területén szakképzett alkalmazottat, a szociális szféra is gyakran keres szakképzett munkaerőt. Ha a mobilitási problémák leküzdhetők (bejárás – ingázás - albérlet és útiköltség) akkor a környező városok munkahelyei is keresik a szakképzett, gyakorlattal bíró munkaerőt.

Elhelyezkedést elősegítő támogatások

Továbbra is a közhasznú munka támogatása a legnépszerűbb, és legnagyobb volumenű támogatási forma Medgyesegyházán. A 2009-es évben 26 fő elhelyezkedését támogattuk így módon, átlagosan 2-3 hónap időtartamban, átlagosan 70%-os támogatással. A közhasznú foglalkoztatást döntően a Polgármesteri Hivatal veszi igénybe, a települést érintő tevékenységek ellátására. Az Önkormányzat a 2009-es évben Közfoglalkoztatási Terve keretében 167 főt alkalmazott közcélú munkavégzés keretében.

Egyéb támogatások (Foglalkoztatás bővítő bértámogatás, TÁMOP munkagyakorlat szerzés támogatása) 2009-es kifizetéseit vizsgálva elmondható, hogy összesen 20 munkáltató kért és kapott támogatást 40 fő foglalkoztatásának elősegítésére.

/Összeállította: Bánhegyi László kapcsolattartó-elemző/

Mezőkovácsháza, 2010. március 24.

Bartha Lajosné
kirendeltségvezető